

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Bezoek van Zaanse onderzoekers die de oorlogsjaren van het Zaanlands lyceum in kaart brengen leidde mijn gedachten weer eens naar mijn tijd op de HBS in Zaandam. Eerder schreef ik in *Mijn weekblad* al over de joodse leraren (7 mei 2012) en over wiskundeleraar Jambroes (11 juli 2012). In *Mijn weekblad* nu ook aandacht voor een paar andere leraren.

Willem van Doorn
(1875-1959)

Een leraar die een onuitwisbare invloed op mij heeft gehad was de dichter Willem van Doorn, onze leraar Engels. Ik denk nog wel eens terug aan zijn Schillerhemd met open kraag en zijn zwierige baard, maar vooral aan zijn manier van lesgeven. De allereerste schooldag stapte hij het klaslokaal binnen, smeedt de deur achter zich dicht en riep: "I shut the door!", wees een leerling aan en beval: "Open the door! Shut the door. Go to the window. Open the window. Shut the window."

Vanaf dat moment werd er nog nauwelijks Nederlands gesproken in zijn klas. Voor ons was het mooiste dat we alles mochten zeggen, als het maar in het Engels was. Hij leerde ons zelfs de nodige scheldwoorden (nincompoop, blockhead) en een paar beschaafde vloeken (goodness gracious!). Zijn leerboek begon met het overbekende versje *Jantje zag eens pruimen hangen* in een Engelse vertaling:

*Johnny saw some fine plumbs hanging,
oh like eggs so very large.
Johnny seemed about to pluck them,
though against his fathers's charge.*

Van hem leerden we geen schools Engels, zoals ons onbruikbare schoolse Frans, maar hij oefende ons spelenderwijs in het spreken en denken in de Engelse taal.

Mijn leraar Nederlands, H.J. van Wielink, heeft na zijn vertrek in 1940 een keuze uit zijn gedichten gebundeld onder de titel "*Facetten*", een van de dierbaarste boeken in mijn boekenkast. De dichter Willem van Doorn paarde zijn liefde voor de natuur aan zijn afschuw voor de moderne stad. Een sprekend citaat uit zijn werk daarom. Het is karakteristiek voor zijn stijl, die overigens weinig waardering kreeg in het literaire wereldje van zijn tijd.

*Dagen verstrijken en nachten gaan;
De huizen telen, de stad groeit aan.
Verder reikt het gesnor van de tremmen,
Ventersgeschreeuw en het roezen van stemmen;
En de koopman rekent aan d'eeuwige som,
En kranten en radio dazen rondom,
Arbeiders mopperen, huisvrouwen kakelen,
Ambtenaars kankren en toga's orakelen,
En alles, voor meer of voor minder gezwoeg,
Koopt z'n pleziertjes in klub of in kroeg,
Lurkt aan z'n peukie, gaapt voor 'n winkel,
Slobbert aan films, of zit en schranst;
Bittert, op kosten van groen en van kinkel,
Lolt met meiden en slingert en danst....*

Facetten pag. 57